

Wersja: 17.04.2023

Opracowanie: Magdalena Bar na podstawie dyskusji i ustaleń zespołu związanego z FER (Sabina Lubaczewska, Aleksandra Zienkiewicz, Magdalena Berezowska-Niedźwiedz oraz zaproszeni Eksperti)

Uzgodnienie RDOŚ lub dyrektora parku narodowego przed wydaniem zezwolenia na usunięcie drzew

W art. 83a ustawy o ochronie przyrody ust. 2a i 6 otrzymują brzmienie:

2a. Zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

6. Organy, o których mowa w ust. 2a i 3 przedstawiają swoje uzgodnienia w terminie 30 dni, a w przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego – 90 dni, od dnia otrzymania projektu zezwolenia.

Uzasadnienie

Obecnie zgodnie z ustępem 2a artykułu 83a uop, zezwolenie na usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli, wydaje się po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Zgodnie z ustępem 3 tego samego artykułu, zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody wydaje się po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem parku narodowego albo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Jednocześnie, ust. 6 artykułu 83a uop stanowi, że niewyrażenie stanowiska – odpowiednio przez RDOŚ lub dyrektora parku narodowego - w ciągu 30 dni, a w przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w ciągu 60 dni, uznaje się za (milczące) uzgodnienie zezwolenia.

W powołanych wyżej przepisach zauważyć można dwa problemy.

Po pierwsze, obowiązkiem uzgodnienia nie są objęte obce gatunki topoli, a wyjątkowo problematyczne w identyfikacji drzewa jest to czy dana topola jest gatunkiem obcym czy nie. Związane jest to m.in. z dużą zmiennością morfologiczną zarówno w obrębie rodzaju, gatunku, jak i poszczególnych osobników. Topole zdolne są także do łatwego krzyżowania się, a co za tym idzie, znane są liczne gatunki pochodzenia mieszańcowego oraz ich odmiany. Większość taksonów w obrębie tego rodzaju jest na ogół mało znana, a ich identyfikacja często jest kłopotliwa nawet dla osób z dużym doświadczeniem i wiedzą. W związku z tym problematyczne staje się określenie właściwego gatunku i zakwalifikowanie do gatunków rodzimych lub obcego pochodzenia, co często skutkuje utratą rodzimych gatunków topoli.

Generalnie topole cenione m.in. za szybki wzrost, tolerancję na zanieczyszczenia powietrza i gleby oraz suszę. Należą do gatunków pionierskich – mogą znieść nawet najgorsze warunki, czyli takie jakie panują m.in. właśnie przy drogach. W związku z tym nie ma podstaw do wyłączenia jakichkolwiek topoli z obowiązku uzgodnienia.

Zmiana w ust. 2a ma na celu poddanie topoli gatunków obcych takiemu samemu reżimowi prawnemu jak pozostałe drzewa rosnące przy drogach.

Po drugie, w praktyce zdarza się dość często, że zezwolenia, zwłaszcza dotyczące drzew w pasie drogowym, wydawane są bez aktywnego udziału RDOŚ (przy milczącym uzgodnieniu). W niektórych przypadkach może to być spowodowane brakiem zainteresowania organu uzgadniającego włączeniem się do postępowania, a w innych – faktem, że nawet przedłużony termin (60 dni) może okazać się zbyt krótki w sytuacji, gdy uzgodnienie miałoby dotyczyć wycięcia alei kilkuset drzew.

Proponowana zmiana ma na celu spowodowanie, aby uzyskanie uzgodnienia organów, o których mowa w art. 83a uop było obligatoryjne. Jednocześnie ust. 6 w nowym brzmieniu przewiduje instrukcyjne terminy na wydanie uzgodnień przez wskazane organy.

Dla zapobieżenia obecnym sytuacjom, kiedy termin na wydanie uzgodnienia okazywał się zbyt krótki, zmieniony przepis przewiduje, że w przypadku przeprowadzania postępowania wyjaśniającego termin ten będzie mógł być wydłużony do 90 dni od dnia otrzymania projektu zezwolenia.